

NAV – Arbeids- og velferdsdirektoratet
Forebygging- og deltagelseskantoret
Postboks 5 St. Olavs plass
0130 OSLO

Oslo 30. nov 2020

Høringssvar – Innspill til regelverk – briller og linser

Norges Optikerforbund takker for å bli spurt i denne saken. Saken har vært diskutert i vårt Fagutvalg, med representanter for vårt styre samt at vi har vært i kontakt med noen av våre samarbeidspartnere.

Ren visusgrense på 0,33 synes lavt

Norges Optikerforbund støtter at prinsippet om at synsfunksjonen må sees som en totalfunksjon der visus er et av flere elementer videreføres. Dette er et viktig prinsipp å videreføre.

En ensidig fastsatt visusgrense på 0,33 samsvarer ikke godt med et stadig mer visuelt krevende samfunn der det er dokumentert at synstap av mindre alvorlig karakter påvirker livsfunksjonen negativt. Et typisk eksempel, kan for eksempel være en ung person med behov for spesialtilpassede spesialikontaktlinser i forbindelse med keratokonus.

Det bør derfor vurderes andre grenser for inndeling enn dagens. Regelverket bør tydeliggjøre bedre at for noen vil en visusfunksjon under 0,5 også påvirke dagliglivet i stor grad samt at det bør være mulig å få dekket hjelpemidler etter Folketryktdloven paragraf 10-7 også i denne gruppen.

Behov for et tydeligere regelverk

Generelle samfunnsendringer og allmenn bruk av ny teknologi gjør dagens ordning utfordrende i forhold til støtteordninger rundt teknologi som nå er allment i bruk, som tidligere var forbeholdt få med spesielle utfordringer. Vi har forståelse for at det er ønskelig med en gjennomgang og revisjon av ordningen.

Krevende spørsmål

Det er et krevende spørsmål som stilles: *Hva kan regnes som vesentlig redusert synsfunksjon?*

I brevet vises det til visusfunksjon (synsstyrke/visus) som en parameter. Det er godt kjent at det er flere andre parametere som også innvirker på synsfunksjonen. Visusfunksjon alene er ikke nødvendigvis et godt mål på en persons synsevne. Synsfelt, blanding og kontrast er noen parametere som påvirker.

Synstap er ingen lineær funksjon

Hvis en har normalt godt syn (visus 1,0) og dette faller for eksempel til 0,5, vil en oppleve store synsmessige endringer. Visusfunksjon er halvert, men man kan ikke samtidig si at en har halvert evnen til å se.

Det er dokumentert at personer med lik målemessig visusfunksjon kan ha svært ulik synsfunksjon.

Det at visusfunksjon i mange tilfeller er en relativt enkel målbar parameter og brukes i stort omfang, er ikke ensbetydende med at den alene er en fullgod parameter for vurdering av synsfunksjonen.

WHO – definisjoner:

WHO viser til en internasjonal klassifikasjon (<https://www.who.int/news-room/fact-sheets/detail/blindness-and-visual-impairment>) fra 2018 der de deler inn synshemming på avstand og nær.

Inndelingen WHO viser til er som følger på avstand:

- Mild – presenting visual acuity worse than 6/12
- Moderate – presenting visual acuity worse than 6/18
- Severe – presenting visual acuity worse than 6/60
- Blindness – presenting visual acuity worse than 3/60

Inndelingen WHO viser til på nær er:

- Presenting near visual acuity worse than N6 or M.08 with existing correction.

World report of vision

I "World report on vision" publisert av WHO i oktober 2019 er det på side 12 en historisk oversikt over klassifiseringen av synshemming. Begrepet «presenting visual acuity» forklares nærmere her.

Legg spesielt merke til det siste punktet i Box 1.3: *Recently, some investigators have adopted a more stringent cut-off for categorizing vision impairment (i.e. a visual acuity of less than 6/12 in the better eye) in recognition of a growing body of evidence that milder reductions in visual acuity impacts every day functioning of individuals.*

Dette kan regnes som et tegn på at WHO i større grad vil anerkjenne at personer med visus i området lavere enn 0,5 - men høyere enn 0,33 - påvirkes negativt rent funksjonelt samt at de på grunn av synstapet kan ha redusert livskvalitet. Norges Optikerforbunds anbefaling samsvarer med dette.

Vennlig hilsen

Hans Torvald Haugo
Generalsekretær
Norges Optikerforbund